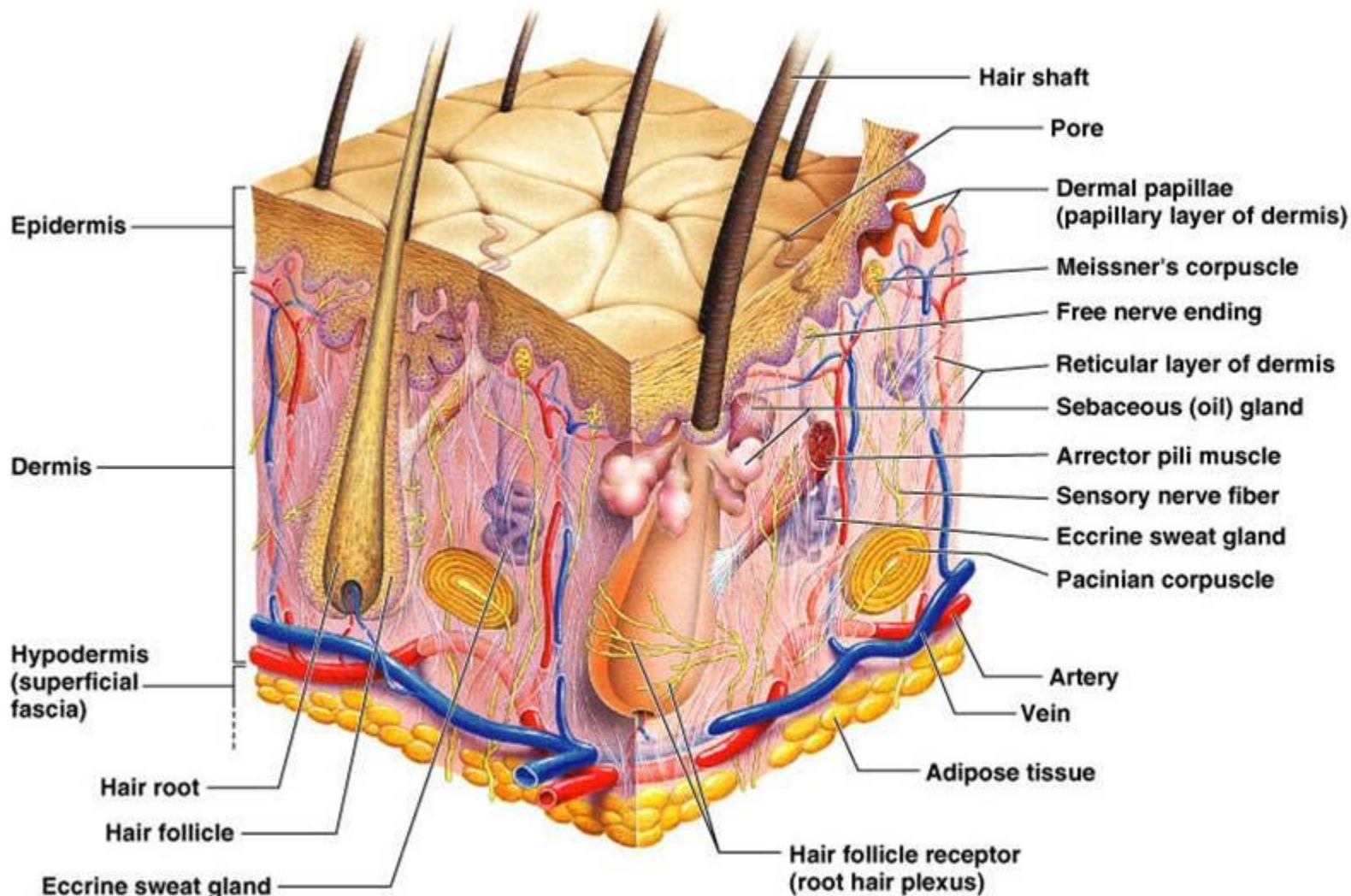

Dermatológia

Dr. Makó Sarolta

2018

A bőr felépítése

A bőr funkciói

- mechanikai védelem
- külvilági ingerek észlelése
- hőszabályozás
- fényvédelem
- immunvédelem

Fertőzőes betegségek

Verruca vulgaris - szemölcs

- 40 év körüli hölgy kér tyúkszemirtót. Beszélgetés közben kiderül, hogy a tyúkszem a kezén van, több is

- Maró hatású folyadékok
- Környező ép területet vazelinnel bekenni
- Naponta, a csak erre a célra használt körömrészelővel megreszelni, aztán ecsetelni
- Kezek tisztán tartása
- Saját zokni, törölköző, napi csere
- Uszodába, ha megy, ragassza le a fertőzés továbbterjedésének megakadályozására
- Vakarás, piszkálás, borotválkozás közben való sérülés szétszórhatja a fertőzést

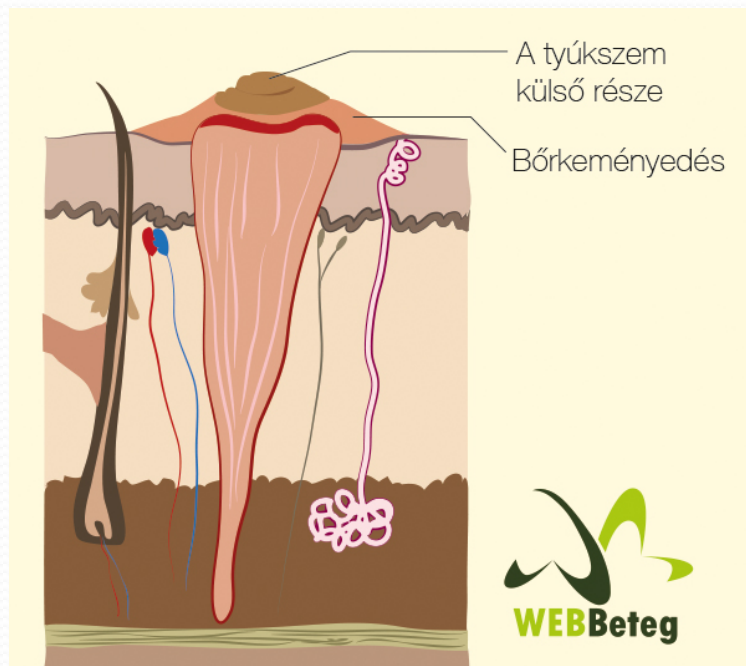
Verruca vulgaris

- human papillomavírus (HPV) alacsony rizikójú csoportja okozza
- rendkívül gyakori, közösségekben gyorsan terjed
- gyermekeknél tömegesen fordul elő
- főleg ujjakon, talpon, térden, bőrszínű, félgömb alakú szubjektív panaszt nem okozó bőrelváltozás
- talpi csoportos előfordulása mozaik struktúrát képez

Tyúkszem

- Talpon képződő, tömött, fokozottan elszarusodó kinövés

Verruca vulgaris

OTC szerek:

- Egaver (10% almasav+citromsav)
- Wartner (triklórecetsav)
- Bye Wart (dimetikon, karbamid, növ. olajok)
- Acetocaustin (monoklór ecetsav)

• Receptköteles szerek:

- Collod.c.acid.sal.
- Duofilm (szalicilsav+tejsav)
- Verrumal (fluorouracil+szalicilsav)
- ecsetelő, jó hatású az N₂-cryoterápia

Bárányhimlő

- Nyári melegben anyuka érkezik a patikába két óvodáskorú gyerekkel. A kisebbik gyereknek viszket a háta, van rajta pár piros pötty is. A viszketés csillapítására kér valamit.

- Melegkiütés?
- Vannak-e hólyagok?
- Mióta van?
- Oviban volt-e hasonló megbetegedés?

- 14-21 nap a lappangási idő, a pöttyök megjelenése előtt 2-3 nappal már fertőz (cseppfertőzés, hólyagváladék) addig, amíg a pörkök le nem esnek (2-3 hét)
- Viszketés csillapítása: langyos vizes zuhany, Poxclin
- Susp. Zinci nem -kérget képez, felülfertőződhet, heget hagy
- Körmök rövidegre vágása
- Antihisztamin, lázcsillapítás paracetamollal!
Ibuprofen nem!
- Oltás (szövődmény lehet: agyvelő- agyhártyagyull.)

Herpes zoster

- VZV-víruscsoport okozza
- Varicella – klinikai tünetek – csillagkép tünet

Herpes zoster

- Kezelés: acyclovir, 5x800 mg /die 7 napig
- az egyidejű ganglionitis miatt hegesedés következtében postherpeses neuralgia alakulhat ki.
- Neurológiai vizsg. szükséges – Tegretol (carbamazepin), B-vitaminok adása (Milgamma)
- Kapszaicin tapasz (Qutenza 179mg, 30-60 perc kezelés/ 3 hó
- Disszeminált vagy ismétlődő folyamat esetén tumorkutatás (hematológiai malignus kórképek)

Herpes simplex

- human herpes vírus A és B (I. és II.) okozza, gyermekkorban a populáció 85%-a átesik a primer fertőzésen
- recidívák esetén azonos helyen vagy a környezetben lép fel
- lefolyása 8-10 nap, hólyagos periódusban igen fertőző

Herpes simplex

- külsőleges kezelés acyclovir származékokkal
  - locálisan acyclovir tartalmú krém
  - nyílt hólyagoknál rázó tilos, kéregképződés miatt secunder infectio lehetősége – gennykeltő baktériumok elszaporodásával
- Recurráló fertőzések esetén elhúzódó acyclovir belső kezelés szükséges!
- Acyclovir krém napi 4x, min. 4 napig
- Curiosin gél 2x – átmeneti csípő érzés
- Epavir kapsz. 4x2 – megelőzésként is
- Recidiva-napló

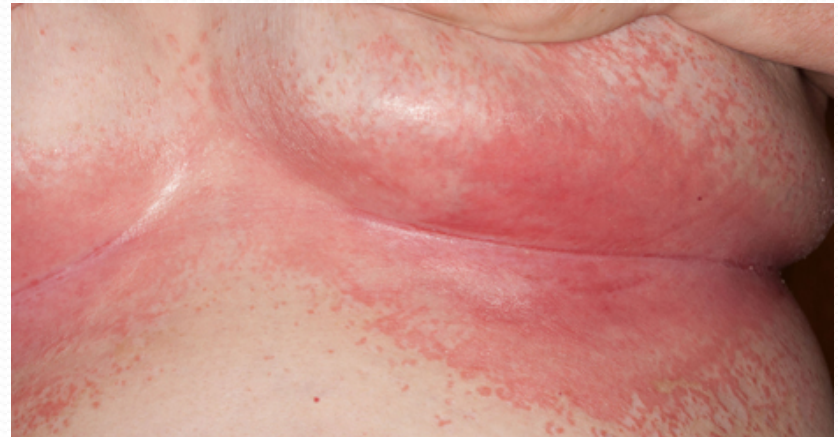

Acyclovir / Telviran

- Adagolás gyerekeknél
  - Expediáláskor tanács
  - Vese-, májkárosodás esetén a dózis módosítandó?
  - Laktóztoleráns szedheti?
-
- Varilrix
    - Gyakori és súlyos mellékhatások

Intertrigo candidomycetica

- Középkorú kövér nőbeteg
- Has redőiben piros vonal, ég, viszket
- Clotrimazol
- Reggel oldat, este krém, összefekvő bőrterületeket gézzel elválasztani
- Ha szárít az oldat, lehet nappalra is krém
- Laza, pamut ruhaneműk viselése
- Gondos törölközés
- Hintőpor preventíven
- Ha 2 hét alatt nem javul, orvos felkeresése
- Mióta viszket? Csak ott vannak tünetek?
- Változott a piros vonal azóta, hogy megjelent?
- Esetleg hámlik?
- Milyen egyéb betegségei vannak?
- Mit tett eddig a tünetek megszüntetésére?

Gombás bőrbetegségek

- Kórokozók: fonalas, sarjadzó, penészgombák
- Megbetegítik a bőr, szaruképletek, nyálkahártyák felületét

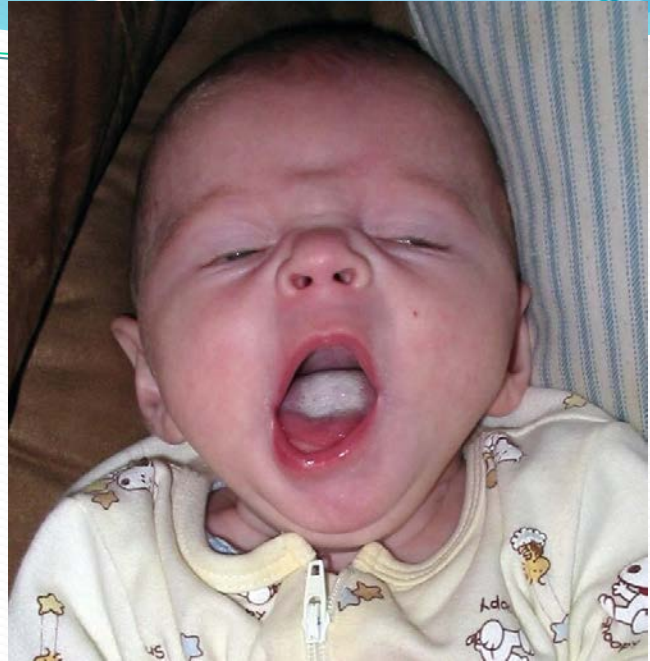

Candida albicans - szájpenész

- Pici babával anyuka érkezik
- Fura fehér valami van baba szájában
- Mikor vette észre?
- Tett-e már valamit?
- Szoptat vagy tápszert kap a baba?

- Ujjra csavart gézzel kitörölni
- Glys. Borax. 20% ecsetelés gézzel, fülpálcikával napi 4-5x
- Mellet is kezelni, ha szoptat
- Cumit fertőtleníteni, ha cumisüvegből eszik

- Önkezelés lehetséges:
  - interdigitalis terület
  - egyéb szabad bőrterület
- Szakorvosi vizsgálat szükséges:
  - onychomycosis
  - elhúzódó felületi mycosis
  - nyálkahártyák mycosisa esetén
- Ha OTC szerre nem javul, a beteg feltétlen szakorvosi vizsgálata szükséges!

Pityriasis versicolor

Kezelése

- Ketokonazol
- Terbinafin
- Tolnaftat
- Selenium disulfide
- Detergens sulfuratum

NIZORAL sampon

LAMISIL

CHINOFUNGIN

SELSUN sampon

FoNo

scabies

- 68 é férfibeteg, enyhén túlsúlyos
- Egyedül él
- Piros foltok az ujjai között és a hónalji területen, viszketnek

Rühösség - scabies

- kórokozó: atkafajta, nagyon contagiosus (gyermekközösségek, öregek otthona)
- közösségekben rendkívül gyorsan terjed
- vezető tünet: éjszakai kibírhatatlan viszketés, következményes vakarózás
- tipikus lokalizáció:
  - ujjközök ⇒ járatok - tintával megfesthetők,
  - mellbimbó körül,
  - hónaljban,
  - lapocka tájon,
  - köldök,
  - nemi szervek területe
- Pontszerű vakarásnyomok láthatóak, amelyek egy idő után felülfertőződnek.

Kezelés, teendők:

- Ruhanemű, ágynemű szövetébe behatol, napokig fertőző képes.
- Kezelés:
  - régi Linimentum scabucidum
  - Novascabin emulzió (dimentil-ftalát+benzil-benzoát)
  - Infectoscab krém (permetrin)
- Ruhanemű fertőtlenítés 60 fokon mosás, vasalóval átgőzölés.
- Az emlékező panaszok hónapokon át tarthatnak.

Tetvesség (pediculosis)

- Formái:
  - Fejtetvesség
  - Lapostetvesség (inguinalis hajlat, mons pubis)
  - Ruhabetvesség
- A tetű pár napig marad a fertőzés helyén, tojásokat (= serke) rakva a szőrszál tövére
- Gyorsan szaporodik, rendkívül fertőző, közösségek, főleg gyermekközösségek érintettek
- Erős viszketéssel jár
- Gyermekeken, időseken szempillát is érinthet a folyamat.

- Diff.dg.: seborrhoea capitis!
- Fontos „diagnosztikus trükk”: a korpa lefújható, a serke szorosan tapad, a hajszálról nem húzható le.
- A kezelés után ecetes oldatos hajöblítés szükséges, mert az ecetsav oldja a kitin anyagot, amellyel a serke a hajszálon kapaszkodik.
- Sűrű fésű

- Pedex (fenotrin 0,3%)
- Paranit (kókusz+ánizs olaj)
- Hedrin Treat and Go (dimetikon)
- Neemoxan (neem olaj, miatyánkcserje + teafa-, levendula olaj)
- Parasidose (fenotrin 0,2%)
- Nittyfor (Permetrin 0,5%)
- Nix (permetrin)

TERMÉK ELNEVEZÉSE	TETŰIRTÁS	MEGELŐZÉS	GYEREKEK	TERHESEKNEK	SZOPTATÁS ALATT
Hedrin oldat	+	-	+ 6 hónapos kortól	lehet	lehet
Neemoxan oldat	+ fésűt is tartalmaz a doboz.	-	6 hónapostól		
Nittyfor oldat	+	+			
Paranit tetű megelőző		+ csak megelőzés	2 éves kortól		
Paranit tetűirtó	+ tetűfésű is van a dobozban.	-	2 éves kortól	-	-
Parasidose tetűirtó permet	+ 45 percig szárad. 3-5 nap múlva ismétlés	-	3 hónapostól	lehet	lehet
Parasidose riasztó	-	+ 48 óránként ismételni kell	-	-	-
Parasidose sampon	+ 2x kell ismételni. (10 napon belül)		2,5 éves kortól	lehet	-
Pedex oldat	+	+	3 éves kortól	-	-
Picksan tetűstop	10 nap múlva ismételni	-	2 éves kortól	-	-

Erysipelás - orbánc

Kezelése:

Streptococcus A okozta fertőzés

Penicillin,
clindamycin,
fluorokinolonok

Lokálisan borogatás:
Ung. Burowi

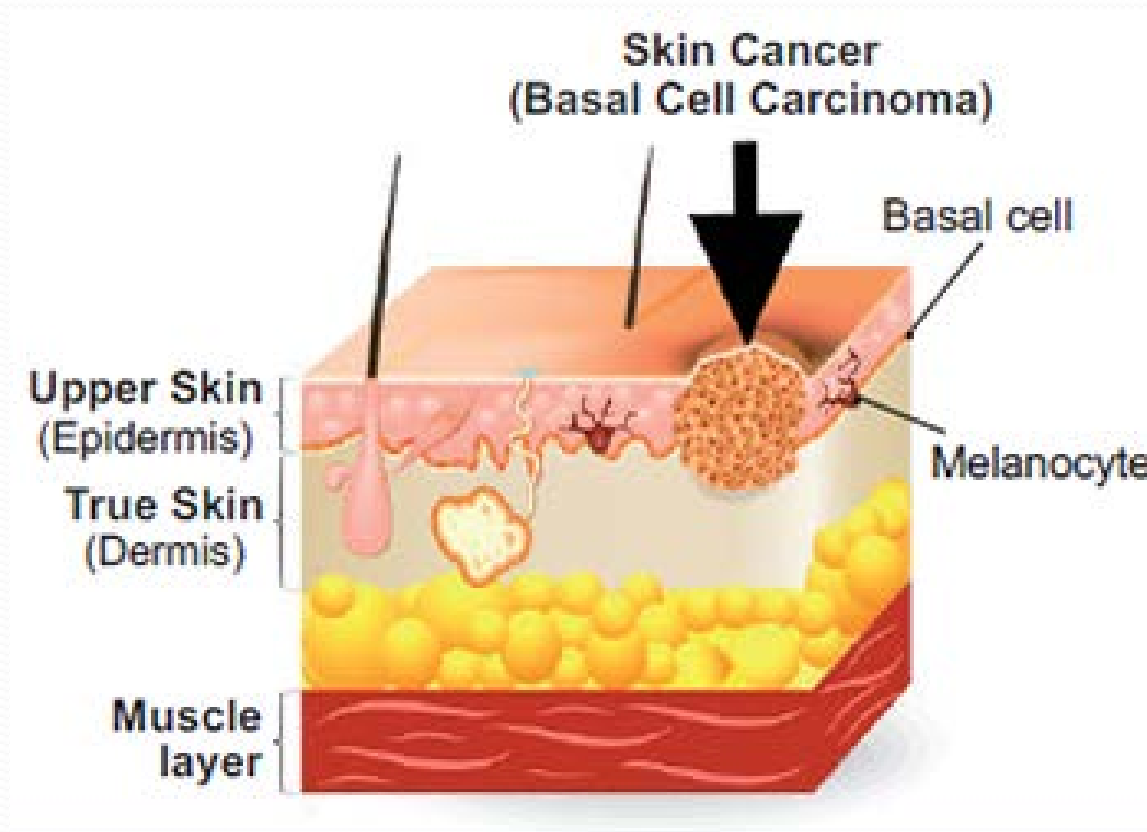

Malignus bőrelváltozások

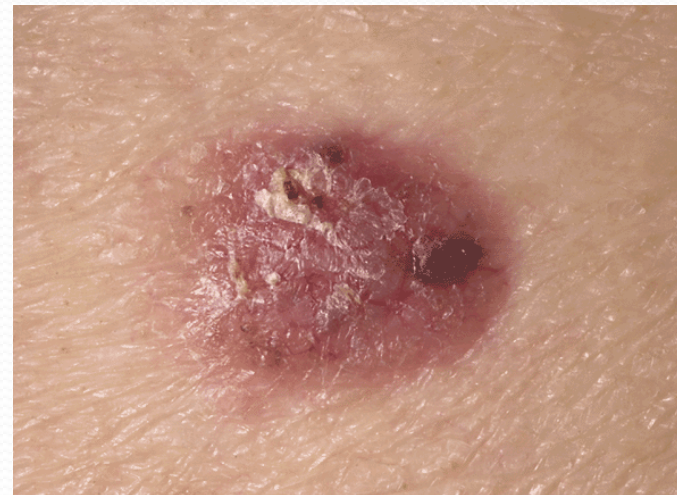
Basalioma

Basalsejtes bőrcarcinoma (basalioma)

- Nem tör a véráramba, így nem ad áttétet, a környező bőrt, porcot, csontot roncsolhatja.
- Jellegzetesen gyöngyházfényű és kis értágulatok láthatók benne.

Sugárkezelés
Fotodinámiás terápia - Metvix
Imiquimod (Aldara), 6 hetes kezelés

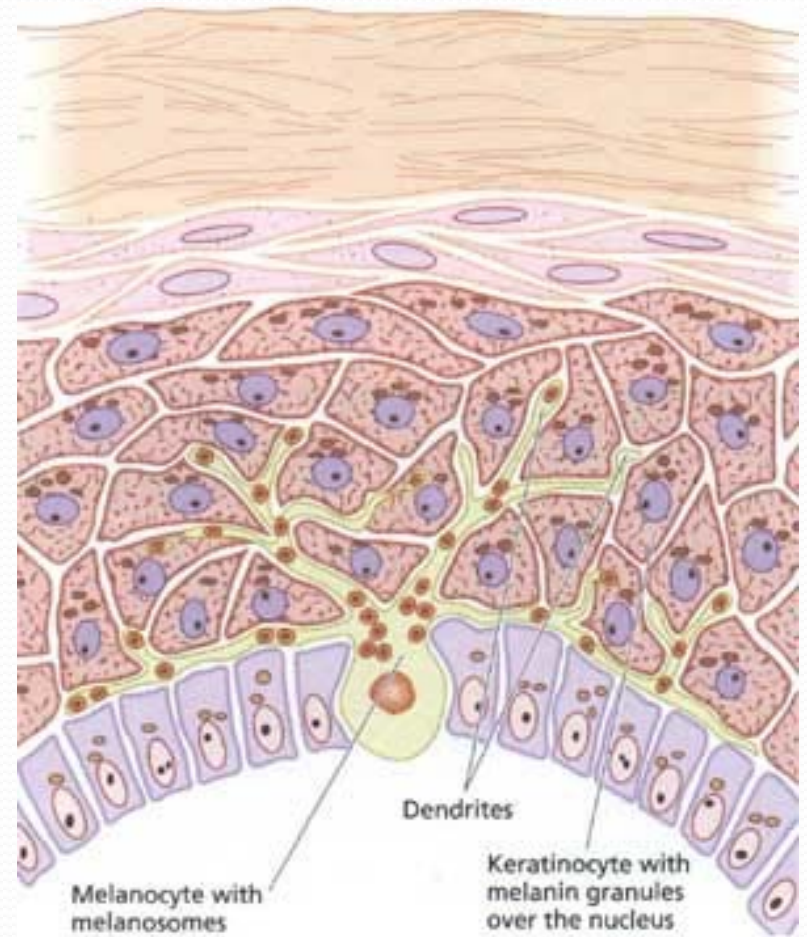
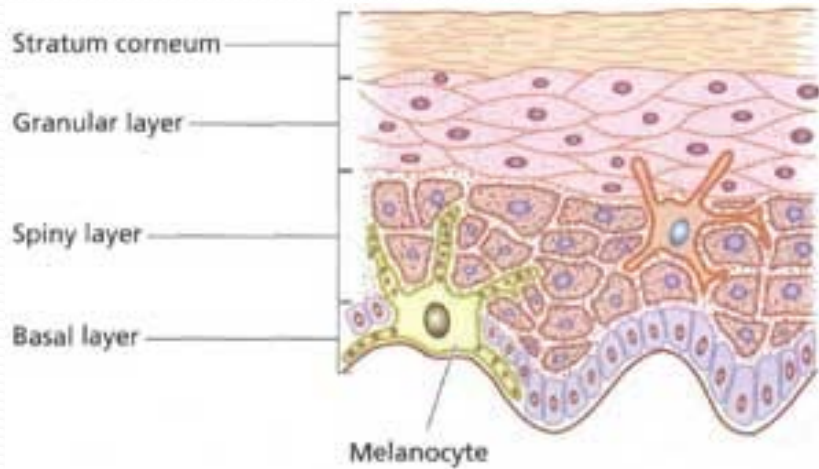

Melanoma malignum

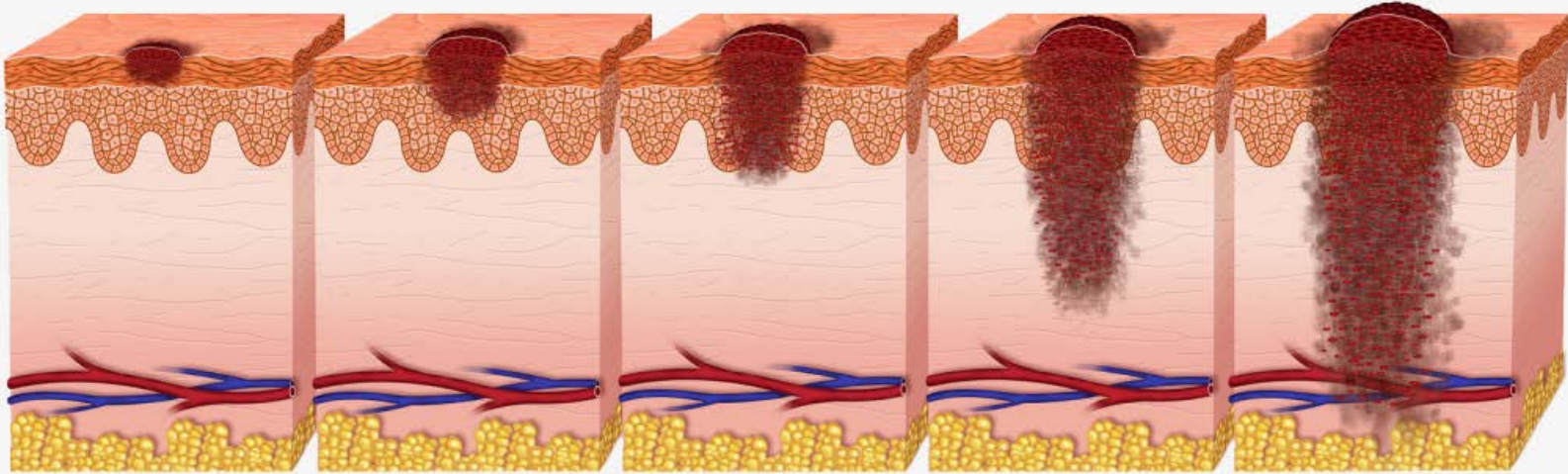

...tic novus. The h

STAGES OF MELANOMA CANCER

STAGE 0

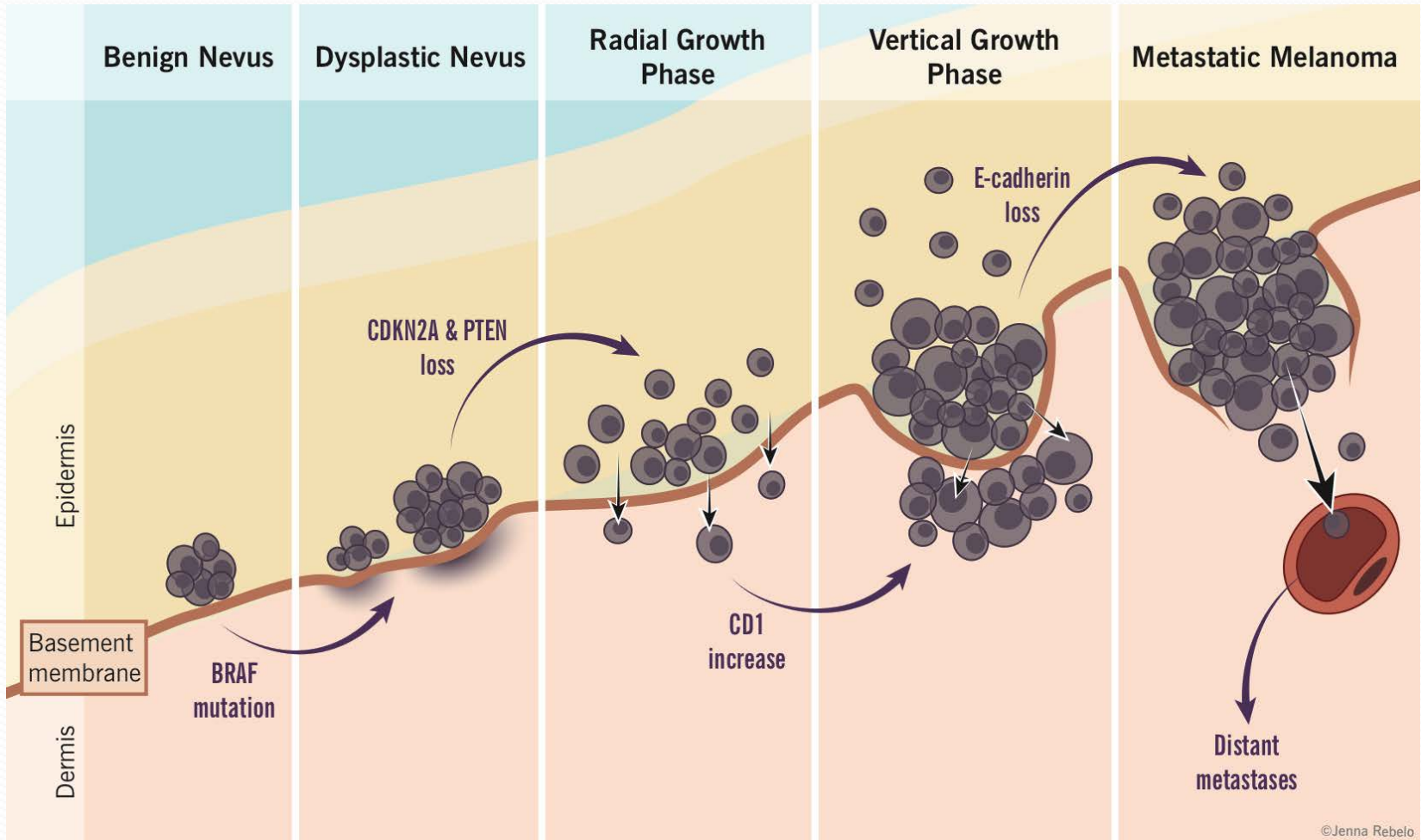
STAGE I

STAGE II

STAGE III

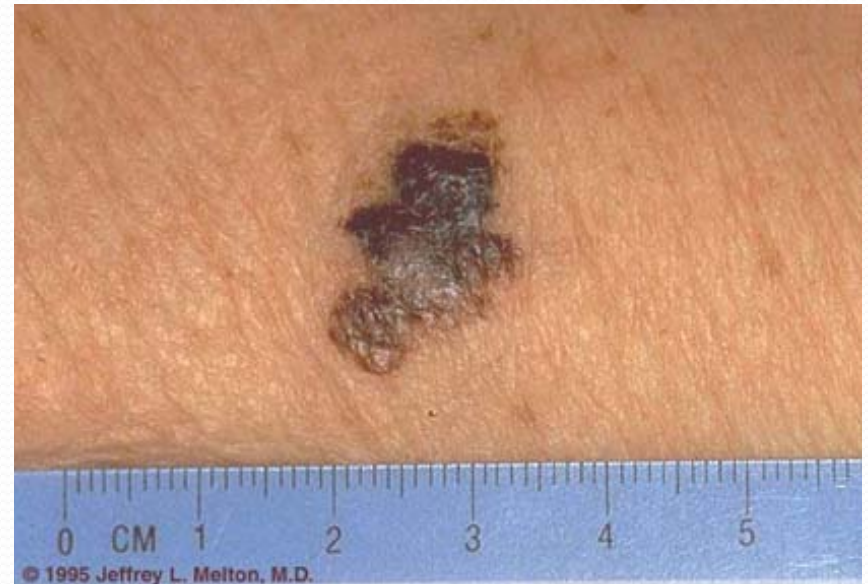
STAGE IV

Szimmetria (assymetry):

- az anyajegyek szimmetrikus jellegűek, ennek megváltozása az első negatív jel.

Szél (border):

- az anyajegyek egyértelműen elkülönülnek a környező bőrtől, szabályos széllel körülvettek,
- a melanoma esetén szabálytalan, töredezett a határvonal.

Szín (color):

- az anyajegyek egyenletes színelosztásúak,
- malignus átalakulás esetén világosabb-sötétebb részek tűnnek fel.

Szélesség (diameter):

- az anyajegyek korábbi átmérője növekedni kezd.

The ABCDEs of Detecting Melanoma

A
Asymmetry

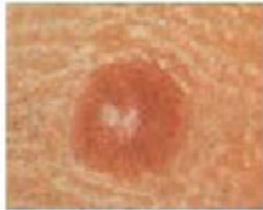
B
Border

C
Color

D
Diameter

E
Evolving

NORMAL

Symmetrical

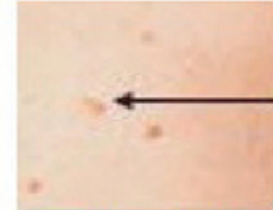
Borders Are
Even

One Color

Smaller Than
1/4 Inch

Ordinary Mole

MELANOMA

Asymmetrical

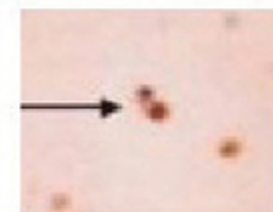
Borders Are
Uneven

Multiple
Colors

Larger Than 1/4
Inch

Changing in
Size, Shape and
Color

Examine head and face, using one or both mirrors. Use blow-dryer to inspect scalp.

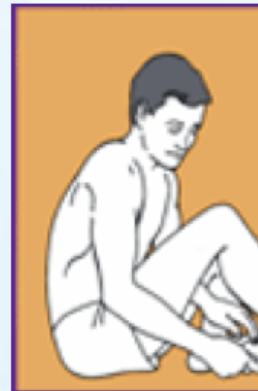
Check hands, including nails. In full-length mirror, examine elbows, arms and underarms.

Focus on neck, chest and torso. Women: check under breasts.

Use mirror to inspect back of neck, shoulders, upper arms, back, buttocks and legs.

Check legs and feet, including soles, heels, and nails. Use hand mirror to examine genitals.

Melanoma besorolása

- Clark szerint: I-V
- Breslow szerint: 4 osztály

Tumor Thickness (mm)*	5-Yr Survival (%)
< 0.76	98-100
0.76-1.5	90-94
1.51-2.25	83-84
2.26-3.0	72-77
> 3.0	46

* Tumor thickness is very difficult to assess if histologic signs of regression are present.

Klinikai staging:

4 fő besorolás regionális nyirokcsomó-áttét ill. távoli metasztázis alapján

Melanoma kezelése

- Sebészi eltávolítás biztonsági zónával
- Biológiai terápia
  - interferon alfa
  - nivolumab, pembrolizumab – PD₁ gátlók
  - Vemurafenib, dabrafenib – BRAF-gátlók
  - + MEK inhibitorok: cobimetinib, trametinib
- Sugárkezelés
- Sentinel nyirokcsomó műtét
- Citosztatikus kezelés
  - DTIC 4 hetente

Megelőzés?

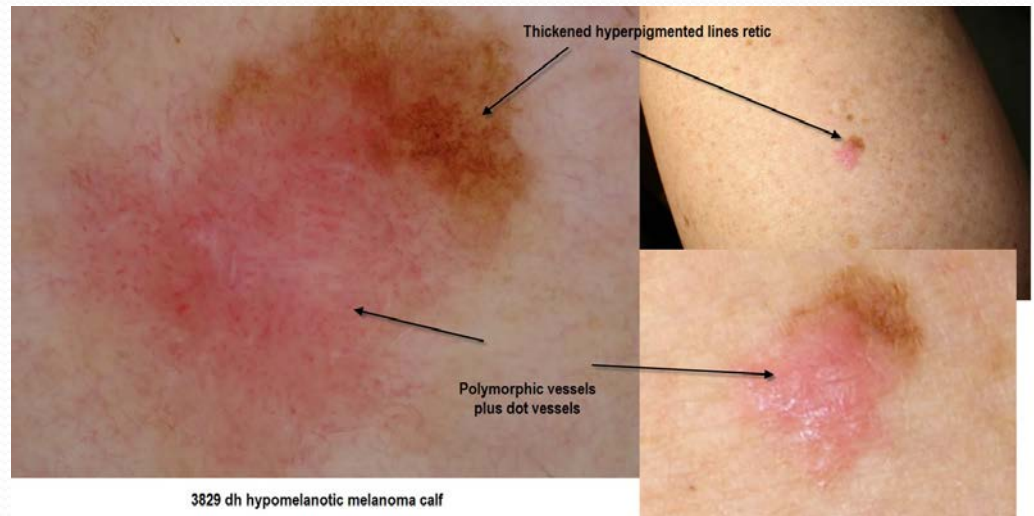
- Prediszponáló tényezők
- Környezeti hatások
  - UV sugárzás
  - Gyermekkorban elszenvedett hólyagos napégés
  - Szolárium használat
- Genetikai tényezők
  - I. és II. bőrtípus
  - Magas naevus-szám (50+)
  - >100, a MM rizikója 8-10-szeresére nő
  - Kongenitális festékes anyajegyek
  - Pozitív családi anamnézis

Immunszuprimált állapot

melanoma

Amelanotikus melanoma

basalioma

basalioma

Pigmentált basalioma

Seborrheás keratosis

Kék naevus

angioma

© Jere Mammino, DO

